

COMMISSIE ONDERWIJS EN WELZIJN

griffier van de raadscommissie
n.krouwel@griffie.groningen.nl
tel 050-367 7689

VERGADERSTUK

vergaderdatum: 17 januari 2007

onderwerp: Tussentijdse evaluatie culturele instellingen

Aan de Raad,

Bij de vaststelling van de gemeentelijke cultuurnota *In het oog, in het hart* op 24 november 2004 heeft u besloten tot het toekennen van subsidies aan onder meer NP3, Wall House #2, Pavlov Media en het Grafisch Museum. Voor deze instellingen werd een voorbehoud gemaakt ten aanzien van de meerjarige bijdrage. Op basis van het functioneren in de eerste helft van de cultuurnotaperiode (de jaren 2005 en 2006) dient geëvalueerd te worden of voortzetting van de meerjarige bijdrage in de resterende jaren (2007 en 2008) aan de orde is.

Ten aanzien van NP3 en Wallhouse #2 hebben wij, zoals aangekondigd in de cultuurnota, advies gevraagd aan de Kunstraad Groningen. De Kunstraad heeft hiervoor een ad hoc commissie samengesteld. Beide instellingen hebben een zelfevaluatierapport opgesteld volgens het stramien van de Three Balanced Score Card dat wij ook zullen gebruiken voor de visitatie van grote culturele instellingen in 2007. Op basis van de zelfevaluaties heeft de ad hoc commissie een gesprek gevoerd met de instellingen dat vervolgens heeft geleid tot een advies van de Kunstraad aan ons college. Bij Pavlov Media en het Grafisch Museum werd de beslissing tot een tussentijdse evaluatie hoofdzakelijk ingegeven door onduidelijkheden in de bedrijfsvoering van de instellingen. Daarom hebben wij geen advies van de Kunstraad over deze instellingen gevraagd maar heeft de dienst OCSW het functioneren van de instellingen gevolgd.

NP3

Het Visueel Cultuurinitiatief NP3 is ontstaan vanuit het voormalige kunstenaarsinitiatief Niggendijker. NP3 wil de kaders van beeldende kunst oprekken door onderzoek te plegen naar alles wat met beeld te maken heeft; van websites, *games* en design tot en met breedbandinternetfilms en beelden uit de jeugd- en straatcultuur. Hiermee wil de stichting discussies stimuleren binnen de beeldende kunst. NP3 wil uitgroeien tot een kritisch en inspirerend kunstpodium op zowel lokaal, regionaal, nationaal als internationaal niveau. Tevens wil NP3 een podium bieden aan jong denkende kunstenaars. De Provinciale Adviesraad Beeldende Kunst adviseerde in het kader van de cultuurnota *In het oog, in het hart* om NP3 tussentijds te evalueren. Reden daarvoor was dat de stichting nog maar kort functioneerde. De PABK had indertijd wel vertrouwen in de nieuwe inhoudelijke opzet van NP3 en in de organisatie.

De Kunstraad is van mening dat voortzetting van de subsidie van € 50.000 per jaar aan NP3 in de rede ligt. NP3 heeft volgens de Kunstraad zijn culturele functie in de stad op een goede manier waargemaakt, ondanks de kleine bezetting van de organisatie. De Kunstraad is kritischer gestemd over

de debatfunctie van NP3 en over de interne evaluatie van projecten. NP3 heeft deze punten zelf ook gesignaleerd en naar het oordeel van de Kunstraad op een geloofwaardige manier opgepakt.

Wall House #2

Stichting Wall House #2 stelt zich ten om het Wall House #2 van John Hedjuk, dat gebouwd is in de Hoornse Meer, een culturele functie te geven. Het pand wordt door de stichting beheerd en voor publiek opengesteld. Daarnaast wordt in het kader van een *artist in residence* programma tijdelijke bewoning van het pand gerealiseerd. Hiervoor worden internationaal bekende kunstenaars uitgenodigd. De kunstenaars gaan tijdens hun verblijf een ontmoeting aan met het culturele veld en het publiek in Groningen. Zo wil de stichting het internationale debat over de ontworpen ruimte vernieuwen en versterken. Wall House #2 werkt samen met het Nederlands Architectuur Instituut dat de resultaten van de *residences* opneemt in zijn collectie.

De Provinciale Adviesraad Beeldende Kunst adviseerde destijds tot een tussentijdse evaluatie van Wall House #2 omdat de stichting nieuw was en met de activiteiten nog een aanvang moest nemen. Daarom kon niet gebruik worden gemaakt van een beoordeling van reeds eerder door de stichting gerealiseerde projecten. De degelijkheid van de organisatie en het belang van *artist in residences* voor de stad waren in 2004 de doorslaggevende redenen om een structurele subsidie toe te kennen.

De Kunstraad is van mening dat het Wall House een belangrijk cultureel *statement* is in de stad Groningen. Het Wall House is bij uitstek geschikt zich op het internationale veld te begeven. Ook is de Kunstraad positief over de samenwerkingsrelaties die Wall House #2 aangaat. De Kunstraad constateert wel dat het lastig is een oordeel over het functioneren van de instelling te geven omdat het programma effectief pas één jaar loopt als gevolg van een aantal aanlooppunten door externe factoren waaronder schade die aan het pand was ontstaan. De Kunstraad plaatst een paar kritische kanttekeningen bij de afgelopen periode. Zo vindt de Kunstraad dat de stichting zelf te weinig sturing heeft op het *artist in residence* programma omdat zij zelf de kunstenaars niet selecteert maar daarvoor samenwerkt met twee stichtingen in Amsterdam. De opzet van een eigen selectiecommissie juicht de Kunstraad dan ook toe. Wat betreft de toegankelijkheid voor het publiek signaleren zowel Wall House #2 als de Kunstraad een knelpunt. De stichting dient te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor publieke betrokkenheid bij het huis wanneer dit voor een *residence* bewoond wordt. Ook is de Kunstraad kritisch over de formatie van de staf van de stichting in relatie tot de ambities. Ondanks deze kanttekeningen adviseert de Kunstraad de subsidierelatie met Wall House #2 te continueren en voor de totstandkoming van de nieuwe gemeentelijke cultuurnota een nieuwe evaluatie uit te voeren.

Pavlov Media

De Provinciale Adviesraad Beeldende Kunst en Groninger Adviescommissie Cultuur adviseerden destijds om Pavlov Media tussentijds te toetsen op de inzichtelijkheid van de artistieke producties en de financiële huishouding. De inzichtelijkheid is in de afgelopen twee jaren sterk verbeterd door de prestatieafspraken die met het rijk zijn gemaakt (de subsidie aan Pavlov wordt immers gefinancierd uit rijksmiddelen voor beeldende kunst en vormgeving). Deze afspraken bevatten output-indicatoren. Ook levert Pavlov m.i.v. 2005 halfjaarrapportages aan zodat wij het functioneren van de instelling beter kunnen volgen. Met Pavlov is diverse malen gesproken over de opzet van de begroting en de wijze waarop verantwoord dient te worden. Inmiddels heeft de begroting 2007 de vorm van een productbegroting zoals wij die van Pavlov hebben gevraagd. De algemene kosten worden versleuteld over de verschillende projecten, hetgeen de organisatie in staat stelt goed te sturen en de wijze van toerekening is voor ons inzichtelijk. Het jaar 2005 is met een klein positief saldo afgesloten en op basis van de halfjaarrapportage verwachten wij dan ook geen problemen voor 2006. Pavlov Media heeft hiermee voldaan aan de eisen die wij stellen ten aanzien van financieel beheer en inzichtelijkheid van de activiteiten.

Wel vraagt Pavlov Media in de begroting 2007 om een verhoging van de subsidie om zo de aanstelling van de zakelijk leider uit te breiden en de medewerkers een marktconformere honorering te bieden. Dit laatste omdat het bestuur vreest voor de continuïteit van de organisatie indien medewerkers naar elders vertrekken. Wij zijn echter van mening dat een tussentijdse verhoging niet aan de orde is. Bij de besluitvorming over de gemeentelijke cultuurnota 2009-2012 zullen wij een integrale afweging maken

van het culturele veld waarbij wij de wensen van Pavlov zullen afwegen tegen andere noden in het cultuurveld. In november 2008 zullen wij u hiervoor voorstellen voorleggen.

Grafisch Museum

Bij de besluitvorming over het Grafisch Museum hebben wij indertijd een voorbehoud gemaakt ten aanzien van de positionering, het management en het financiële beleid van de instelling.

In de jaren 2005 en 2006 is sprake geweest van een sterke mate van 'opschoning' van de organisatie van het museum en van de financiële huishouding. Het museum werd een vrijwilligersorganisatie waarin het bestuur de dagelijkse leiding, PR- en tentoonstellingstaken op zich heeft genomen. Er is nog maar één betaalde medewerker in dienst. Het bestuur functioneert bewust dicht op de organisatie om zo de vrijwilligers goed te kunnen aansturen. Ook is een aantal onderhoudswerkzaamheden in en om het pand verricht. Ondanks deze inspanning bleef het tentoonstellingsaanbod op peil. Wel is sprake van een dalende trend in het bezoekersaantal. Dit is bij andere musea van deze omvang ook het geval. De tentoonstellingsagenda voor 2007 biedt echter zicht op zes interessante tentoonstellingen die naar verwachting zullen leiden tot een stijging van het aantal bezoekers.

Een ander knelpunt vormde de huurachterstand die het museum in de afgelopen periode heeft opgebouwd. Door een aanscherping van het financiële beheer is men nu in staat de schuld van de stichting Grafisch Museum aan de stichting die het gebouw beheert, te saneren. Men verwacht dat de schuld in 2008 volledig afgelost zal zijn. Daarnaast verwacht men het negatieve eigen vermogen van de stichting al in 2007 om te kunnen buigen naar een positief vermogen. Het aangescherpte financiële beheer biedt ook ons meer inzicht in de financiële situatie. Op grond hiervan hebben wij er vertrouwen in dat het museum deze resultaten ook zal behalen.

Oordeel van het college

Wij constateren dat het advies van de Kunstraad over twee van de instellingen op een zorgvuldige wijze tot stand is gekomen en nemen het advies derhalve over. Ten aanzien van de aanbeveling voor een extra evaluatie van Wall House #2 vinden wij dat deze afdoende plaats zal vinden bij de beoordeling van aanvragen voor meerjarige subsidie in het kader van de gemeentelijke cultuurnota 2009-2012. Een aparte procedure vinden wij dus niet nodig.

Op basis van de positieve uitkomsten van ons overleg met en financiële toezicht op Pavlov Media en het Grafisch Museum zien wij aanleiding om de subsidierelaties in de komende twee jaren te continueren.

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:

De meerjarige subsidies aan NP3 (ad € 50.000 per jaar), Wall House #2 (ad € 19.040 per jaar), Pavlov Media (ad € 125.000 per jaar, inclusief bijdrage vanuit het Noordelijk Cultuurconvenant) en het Grafisch Museum (ad €15.000 per jaar) te continueren voor de jaren 2007 en 2008.

Burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,